

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30, p. 101-112

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12776>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM –
Doç. Dr. Mesut GÜN

This article was checked by iThenticate.

YABANCI UYUKLU FİLOLOGLARIN EĞİTİMİNDEKİ İNTERAKTİF METOTLARIN ROLÜ (A.S. PUŞKİN'İN “TİPİ” UZUN ÖYKÜSÜ ÖRNEĞİNDE)

Bahar DEMİR* - Shalala RAMAZANOVA**

Olga FİSENKO*** - Ersin ÇETİNKAYA****

ÖZET

Bu çalışmada yabancı uyruklu filologların eğitiminde interaktif metotların rolü “yönlendirilmiş okuma” tekniği bakımından incelenmiştir. “Yönlendirilmiş okuma” tekniğinin kullanımına dayalı olan öğretim süreci istisnasız tüm öğrenci gruplarının bilgilerinin kazanım süreci dâhil edilerek oluşturulmaktadır. Makalede yabancı uyruklu filologlara Rus dili öğretiminin interaktif metotlarının dilsel-didaktik imkânlarının öğretimi incelenmektedir. Yabancı dil olarak Rus dili öğretimi sırasında “yönlendirilmiş okuma” tekniğinin uygulanması klasik edebiyatın Rusça okunmasına ve Rus dilinin öğrenilmesine olan motivasyonu arttırmaktadır. Verilmiş olan interaktif metot sanatsal metnin dilsel olarak yorumlanmasında ve ev ödevi çerçevesinde hazırlanmış olan eğitim sürecinde kullanılabilir. Ele almış olduğumuz bu çalışma Türkiye'deki Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencileri üzerinde Rusya Federasyonu devlet standartında bulunan lisans programı temel eğitiminin %30'unun, yüksek lisans programı temel eğitiminin %50'sinin kullanıldığı interaktif eğitim sistemine göre uygulanmaya çalışılmıştır. “Pratik Rus Dili Kursu” veya özel kurslar çerçevesinde yabancı uyruklu filologların eğitimleri sırasındaki interaktif metotların kullanımı yabancı uyruklu öğrencilere doğal iletişim sürecinde Rus diline daha canlı ve rahat bir atmosferde hâkim olmaya imkân vermektedir. İnteraktif metotlar bu yüzden öğrencilerin yoğunlaştırılmış eğitimlerinde kullanılmaktadır. Öğretmenin görevi en uygun metotları, yöntemleri ve teknikleri bulmaktır. Üretken öğrenme süreci öğrencilerin algılama etkinliğinin gelişimini, eğitimin bitişinden sonra ortaya çıkan problemin

*Doç. Dr. , Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, El-mek: bahargunes@list.ru

**Yrd. Doç. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, El-mek: shramazanova@agri.edu.tr

*** Doç. Dr. Çalışma ve Sosyal İlişkiler Akademisi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Rus Dili Bölümü, El-mek: olfiss@list.ru

****Arş. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, El-mek: ecetinkaya@agri.edu.tr

çözümüne dair çözüm sağlamaya imkân veren öğrencilerin entellektüel durumlarını ayarlamaya çalışır. Bu doğrultuda yapılan çalışma Rus dili öğretiminde etkin bir yöntem olarak karşımıza çıkar.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Rusça eğitimi, edebi metinlerin analizi, eğitimin kişisel olarak gelişen yenilikçi paradigması, eğitimin interaktif metotları, A.S. Puşkin'in "Tipi" adlı uzun öyküsü.

**THE ROLE OF INTERACTIVE METHODS IN EDUCATION OF
FOREIGN NATIONAL PHILOLOGISTS
(AN EXAMPLE FROM A.S PUSHKIN`S LONG ROMANCE "THE
BLIZZARD")**

ABSTRACT

In this study, the role of interactive methods in the training of foreign philologists was examined in terms of "directed reading" technique. The teaching process based on the use of " directed reading " technique is created by including the acquisition process of all student groups' information without exception. It examines the teaching of the linguistic-didactic possibilities of interactive methods of Russian language teaching to foreign philologists. The application of " directed reading " technique during Russian language teaching as a foreign language enhances the motivation for the reading of classical literature in Russian and the learning of Russian language. The given interactive method can be used in the linguistic interpretation of the artistic text and in the educational process prepared in the framework of homework. This study, which we have dealt with, tried to apply to the Russian Language and Literature Department students in Turkey according to the interactive education system where 30% of the undergraduate program in the Russian Federation state standard and 50% of the master program basic education are used. The use of interactive methods in the course of "Practical Russian Language Course" or in the course of special courses allow foreign students to dominate the Russian language in a more lively and comfortable atmosphere in the natural communication process. That is why; interactive methods are precisely used in intensified trainings of adults. The duty of the teacher is to find the most appropriate methods and techniques. The productive learning process, which allows the development of the perceived effectiveness of the students and the solution of the problem that occurs after the end of the education, tries to adjust the intellectual status of the students. The study made in this direction emerges as an effective method in Russian language teaching.

Keywords: Russian language as a foreign language, analysis of literary texts, the innovative paradigm of personally developing education, interactive methods of education, The long story of A.S. Pushkin "The Blizzard".

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

The entrance of the learning process of interactive methods in education related to the necessity of the usage of the intellectual-creative potential of the individual is a vital request for the higher education federal state education standard in the Russian federation. This request in education process of higher education institutions includes the paradigm of innovative education, which is personally developing. According to the state standard of Russian federation, while the basic program of undergraduate education is supposed to include lectures, which are in an interactive manner from 10% to 30%, the basic education of master degree program is to include courses interactively from 30% to 50 %. There is not any exceptional implementation for training of foreign national philologists as well. The use of interactive methods that is used by foreign national philologists in the courses of "Practical Russian Language course" or within the scope of private courses allow the foreign national students to dominate the Russia language in a more lively and comfortable atmosphere during the process of natural communication (Lazarev, Fisenko, Çernova, 2016, ss.21-26). Students are more involved into the learned situation, are actively encouraged to act, enjoy the sense of success, motivate their behaviour, respectively. The teacher who enables the students to become active motivates the students to search for new information individually in the learning process by playing the supporting role on the subject. That is why; interactive methods are precisely used in intensified trainings of adults. The duty of the teacher is to find the most appropriate methods and techniques. The productive learning process, which allows the development of the perceived effectiveness of the students and the solution of the problem that occurs after the end of the education, tries to adjust the intellectual status of the students.

Placing the problem

In this study, the role of interactive methods in the training of foreign national philologists is examined in terms of "directed reading". The teaching process based on the usage of " directed reading " technique is constituted without exception by including the acquisition process of the information of all student groups. Each student contributes to the study by expanding the linguistic-didactic facilities belonging to active method of education, and the interactive technique, that is, "directed reading" which is driven method of reading in a wide range of languages. The story choice of A.S. Pushkin is not coincidence. In the lectures of Russian language teaching (RKL) as a foreign language, teachers frequently read the work or the pieces of the work together within the frame of the linguistic interpretations of artistic texts or the context which is given as a homework. Thanks to the technique of "directed reading ", problems such as linguistic complexities and linguistic competence, which occur in the groups of foreign national students, disappear more quickly. Foreign national students not only learn speaking Russian but also listen to others. The condition of the effectiveness of the educational process is the implementation of constantly developing methodological principles. These are as follow: linguistic principle (systemness, concentricity, limitation or divergence of the acts in the level of language

Turkish Studies

and speaking, performance, tone differentiation, minimisation, conditional and thematic organisation of the material, syntactic based grammar and language learning), didactic principle (consciousness, visual method usage or visibility, stability, availability, achievability, systemness, rationality, activeness, collectiveness, developing education, creativity), psychologic principle (motivation, knowledge creation step by step, tendencies, skills, students' individual-psychologic characteristics), methodical principle (dependence, characteristics of the mother tongue, integrity, not dictionary usage, reciprocal education for all speaking styles) (Metodika prepodavaniya russkogo yazıka kak inostrannogo dlya zarybejnih filologov-rusistov, 1999, s.117).

At the result of the study performed according to the “directed reading” technique in the text, it is found out that the students gain the communicative speaking abilities and language skills revealed with communicative competence in the socio-cultural and educational-academic fields of the communication.

Working Methods on the Text

“Directed reading” technique was presented by ourselves in the book titled “A.S. Puşkin’in “Tipi” (Second degree certificate) adlı uzun öyküsünün dilbilimsel yorumlaması” edited by O. S. Fisenko. Usage of this technique in the lectures of Russian language teaching (RKI) as a foreign language has increased the attention to the reading of the artistic works. Mutual interactions of both the students and teachers reveal even in the first study done in the text. The students show reactions against the states offered them regularly. While the level of the teacher is to make the students study, stop, turn them into previous subjects, the level of the student is to show effective and rapid reactions against impulse.

All the text of the long story “The Blizzard” of A. S. Pushkin is divided rationally into 20 parts, all of which end with significant events (Adonina, Rjova, Fisenko, Çernova, 2014, s.50).

Students keep a clean sheet of paper on their desks in addition to the story text. The students are directed to cover the text with the white paper and to read the story only according to the directives of the teacher. Because this performed method is towards the students who are second-degree level in Russian grammar knowledge, the teacher directs the students to read the text in detail and silently. After the text is read, the students are demanded to put the papers aside. After this process, the teacher can decide if the students are ready to carry out other activities when the students turn their eyes from the text. In some cases, the students can read any parts of the story loudly.

After the reading of the text, the following question is asked from the students to comprehend if the it is understood or not: “Do you think what is narrated in the work the Blizzard? The main method of the directed reading technique used in the interactive method system in this process is discussion method. The students perform the opponent role supplementing or opposing each other. In the meantime, the teacher carefully listens all the answers not declining any thoughts, collects all data.

Turkish Studies

Afterwards, the reading and asking questions related with each chapter proceed. In this step, the process of comprehending the text and stating opinions about the readings continue. The question “Do you think what will happen in the advancing chapters of the story?” take on a task of transition to the other part.

The primary aim of this study is to show the demonstrated method in the sample of A.S. Pushkin’s long story, The Blizzard.

Keywords: Interactive Education Methods, A.S. Pushkin’s The Blizzard, Foreign National Philologists.

1.Giriş

Bireyin entelektüel-yaratıcı potansiyelinin kullanım gerekliliği ile alakalı olan eğitimin interaktif metotlarının öğrenim sürecine girişi Rusya Federasyonu’nda yükseköğretim federal devlet eğitim standardının mutlaka olması gereken bir talebidir. Bu talep yükseköğretim kurumlarının eğitim sürecini kişisel olarak gelişen yenilikçi eğitimin paradigmasına dâhil etmektedir. Rusya Federasyonu devlet standardına göre lisans programı temel eğitimi %10’dan %30’a, yüksek lisans programı temel eğitimi ise %30’dan %50’ye kadar interaktif bir biçimde hazırlanan dersler içermek zorundadır. Yabancı uyruklu filologların yetiştirilmesi içinde herhangi istisnai bir uygulama yoktur. “Pratik Rus Dili Kursu” veya özel kurslar çerçevesinde yabancı uyruklu filologların eğitimleri sırasındaki interaktif metotların kullanımı yabancı uyruklu öğrencilere doğal iletişim sürecinde Rus diline daha canlı ve rahat bir atmosferde hâkim olmaya imkân vermektedir (Lazarev, Fisenko, Çernova, 2016, ss.21-26). Öğrenciler öğrenilen duruma daha çabuk dâhil olmakta, aktif bir şekilde harekete geçmeye teşvik edilmekte, başarı hissini tatmakta ve sırasıyla davranışlarını motive etmektedirler. Öğrencilerin aktif olmalarına imkân veren öğretmen, çalışılan konu üzerinde daha çok yardımcı rolüne bürünerek öğrenim sürecinde bireysel bir şekilde öğrencileri yeni bilgi arayışlarına girmelerine yönlendirmektedir. İnteraktif metotlar tam olarak bu yüzden yetişkinlerin yoğunlaştırılmış eğitimlerinde kullanılmaktadır. Öğretmenin görevi en uygun metotları, yöntemleri ve teknikleri bulmaktır. Üretken öğrenme süreci öğrencilerin algılama etkinliğinin gelişimini, eğitimin bitişinden sonra ortaya çıkan problemin çözümüne dair çözüm sağlamaya imkân veren öğrencilerin entelektüel durumlarını ayarlamaya çalışır.

2. Problemin ortaya konulması

Bu çalışmada yabancı uyruklu filologların eğitiminde interaktif metotların rolü “yönlendirilmiş okuma” tekniği bakımından incelenmiştir. “Yönlendirilmiş okuma” tekniğinin kullanımına dayalı olan öğretim süreci istisnasız tüm öğrenci gruplarının bilgilerinin kazanım süreci dâhil edilerek oluşturulmaktadır. Her öğrenci geniş bir yelpazede ele alınan eğitim metodu yani “yönlendirilmiş okuma” interaktif tekniğini, eğitimin aktif metotlarına ait olan çağdaş formlarının dilsel-didaktik imkânlarını öykü üzerinde genişleterek çalışmaya katkıda bulunmaktadır. A.S. Puşkin’in öyküsünün seçimi tesadüfi değildir. Yabancı dil olarak Rusça öğretimi(RKİ) derslerinde öğretmenler eser veya eserin parçalarını, sanatsal metnin dilsel yorumlarını evde verilen okumalar (ödevler) çerçevesinde sık sık birlikte okurlar. “Yönlendirilmiş okuma” tekniğinin kullanımı sayesinde yabancı uyruklu öğrenci gruplarında ortaya çıkan dilsel karmaşıklıklar ve dil yeterliliği gibi problemler daha hızlı bir şekilde ortadan kalkar. Yabancı uyruklu öğrenciler sadece Rusça konuşmayı öğrenmeyi değil aynı zamanda diğerlerini dinlemeyi de öğrenir. Eğitim sürecinin etkinliğinin şartı sürekli gelişen metodolojik prensiplerin uygulanmasıdır: dilbilimsel prensip (sistemlilik, eş merkezlilik, dil ve konuşma düzeyinde olayların sınırlanması / birbirinden ayrılması, işlevsellik, üslup farklılaşması, minimizasyon, malzemenin durumsal-tematik organizasyonu, sözdizimsel temelde dilbilgisi ve kelime hazinesinin öğrenimi), didaktik prensip (bilinçli oluş, görsel

yöntem kullanma / görünürlük, sağlamlık, kullanılabilirlik, başarılabilir olma, sistemlilik ve mantığa uygunluk, aktiflik, kolektiflik, sorunsallık, gelişen eğitim, yaratıcılık), psikolojik prensip (motivasyon, bilginin etaplara göre oluşumu, yatkınlıklar, beceriler, öğrencinin bireysel-psikolojik özellikleri), metodik prensip (bağlılık, ana dilin özellikleri, tam / eksiksiz olma, sözlük kullanmama, tüm konuşma türlerine göre karşılıklı öğretim) (Metodika prepodavaniya russkogo yazıka kak inostrannogo dlya zarybejnih filologov-rusistov, 1999, s.117).

Metin üzerinde “yönlendirilmiş okuma” tekniğine göre yapılmış çalışmanın sonucunda öğrenciler iletişimin sosyal-kültürel ve öğretimsel-bilimsel alanlarında iletişimsel yeterliliğin temelinde ortaya çıkan iletişimsel konuşma yeteneklerini ve dil becerilerini kazanmaktadır.

3. Metinle çalışma yöntemleri

“Yönlendirilmiş okuma” tekniği O.S.Fisenko (2014) tarafından düzenlenen “ A.S. Puşkin’in “Tipi”(II. seviye sertifikası) adlı uzun öyküsünün dilbilimsel yorumlaması” adlı kitapta tarafımızca sunulmuştur. Yabancı dil olarak Rusça öğretimi(RKİ) derslerinde bu tekniğin kullanımı sanatsal eserlerin okunmasına olan ilgiyi arttırmıştır. Öğrenci ve öğretmenlerin karşılıklı etkileşimleri metin üzerinde yapılan ilk çalışmada ortaya çıkmaktadır. Öğrenciler kendilerine bir şekilde düzenli sunulan durumlara karşı bir tepki gösterirler. Öğretmenin seviyesi: çalıştırma, durdurma, önceki bölümlere dönmek. Öğrencinin seviyesi: öğretmenin dürtülerine çabuk ve etkili tepki gösterme.

A.S. Puşkin’in “Tipi” adlı uzun öyküsünün tüm metni mantıksal olarak 20 ayrı parçaya ayrılmakta(Adonina, Rijova, Fisenko, Çernova, 2014, s.50) her parça ise önemli olayların olduğu anlarda son bulmaktadır.

Her öğrencinin sırasının üstünde öykü metninden başka bir de temiz bir kâğıdının olması gereklidir. Öğrencilere metni beyaz kâğıtla örtünüz ve sadece öğretmenin direktifine göre öyküyü okuyunuz gibi yönlendirmeler yapılmaktadır. Verilen bu yöntem II. seviyede Rus dili bilgisine sahip olan öğrencilere yönelik olduğu için öğretmen öğrencileri metni derinlemesine ve içerinden okumalarına yönlendirmektedir. Metin okunduktan sonra kâğıtların kaldırılması talep edilmektedir. Bu aşamadan sonra öğrenciler gözlerini metin üzerinden kaldırdıkları anda öğretmen metin üzerinde yapılacak olan diğer aktivitelere sınıfın hazır olup olmadığına karar verebilir. Bazı durumlarda öğrenciler tarafından öykünün bölümleri sesli bir şekilde okunabilir.

Metnin okunmasından sonra öykünün anlaşılıp anlaşılmadığını anlamak için şu soru yöneltilir: “ Sizce “Tipi” isimli eserde ne anlatılmaktadır?” Bu aşamada verilen interaktif yöntem sistemindeki “yönlendirilmiş okuma” tekniğinin temel metodu tartışma yöntemidir. Öğrenciler ya birbirlerini tamamlayarak ya da birbirlerine karşı çıkararak rakip rolüne bürünmektedir. Öğretmen ise ortaya atılan hiçbir düşüncüyü reddetmeden tüm cevapları dikkatli bir şekilde dinler ve “bilgileri bir araya” getiren konumunda hareket eder.

Sonra okuma ve her bölüme yönelik olan soru sorma çalışması devam eder. Bu aşamada metnin idrak edilmesi ve okunanlar hakkında fikir yürütme süreci işler. Her bölüme yönelik olan “Sizce öykünün ilerleyen bölümlerinde ne olacak?” sorusu ise diğer bölüme geçiş görevini üstlenmektedir.

Metin üzerinde yapılmış olan birkaç bölümü inceleyelim.

İlk başta öğrenciler A.S. Puşkin’in “Tipi” öyküsünün epigrafı ile karşılaşılır. Öğrencilere temel içeriğe sahip olan başlıca kelimeleri ayırmak, epigrafın hangi düşüncüyü ifade ettiği üzerinde düşünmek, metinde hüznü ve trajik olayları bildiren epigrafın sembollerini bulmak önerilmektedir. Öğrenciler için dilsel-kültürel öğeler ihtiva eden sorularla kendi dil ve kültürleriyle alakalı bağ

kurmak zorunludur: *Kültürünüzle ilgili trajik olayları simgeleyen olguları söyleyiniz, Rus kültürünün hangi sembolleri sizin kültürünüzün sembollerine benzemektedir?* Mümkün olabildiğince her öğrenciye cevap hakkı verilmesi gereklidir.

Epigraf üzerindeki çalışma bittikten hemen sonra diğer bölüme geçilir: *Sizce öykünün ilerleyen bölümlerinde ne olacak?* Bu bölümde artık öğrencilere her görüşün benimsenebildiğini göstermek gereklidir. Cevaplar yanlış olarak kabul edilmeyecektir.

Okuma “2. Bölüm”e kadar devam edecektir. Malzeme zorluk çıkarabilecek kelime hazinesi ile aynı zamanda verilir. Böylesine bir malzeme verilmesi kelimelerin sözlüklerde arandığı zamanda kaybedilen süreyi kazanmaya imkân vermektedir.

Örneğin:

ОСТАНОВКА 2.	
В конце 1811 года, в эпоху нам достопамятную , жил в своем поместье Ненарадове добрый Гаврила Гаврилович Р**.	Достопамятный – замечательный, достойный памяти; хорошо запомнившийся.
Он славился во всей округе гостеприимством и радушием ; соседи поминутно ездили к нему поесть, попить, поиграть по пяти копеек в бостон с его женою, Прасковьей Петровною, а некоторые для того, чтоб поглядеть на дочку их, Марью Гавриловну, стройную, бледную и семнадцатилетнюю девицу. Она считалась богатой невестою, и многие прочили ее за себя или за сыновей.	Поместье – земельное владение помещика. Радушие – сердечное, ласковое отношение, соединенное с гостеприимством, с готовностью помочь, оказать услугу.
	Бостон – старинная карточная игра.
	Прочить – предназначать в мужья, жены.

Öykünün bölümleri okunduktan sonra öğrencilerin **soruları metne göre cevaplandırılmaları** gerekmektedir. Bu aşamada bir taraftan öğrenciler tarafından öğrenilen materyalin kontrolü sağlanmakta diğer taraftan oldukça basit olan sorular öğrencileri öğrenim sürecine çekmektedir. Pedagogun görevi öğrencileri dil hâkimiyetinin iletişimsel seviyesine yönlendirilmiş olan tam, uzun cevaplara yöneltmektir. Yukarıda gösterilmiş olan bölüme aşağıda verilmiş olan soruları yöneltmek mümkündür: *Öyküde tasvir edilen olaylar hangi yıla aittir?; Nenaradov'da yaşayan toprak ağasının ismi nedir?; Çağ neden unutulmaz olarak adlandırılmıştır?; Gavrila Gavriloviç nerede yaşamıştır?; Rusya'da 1812 yılında hangi tarihsel olaylar olmuştur?; Yazar Gavrila Gavriloviç'i nasıl tanıtmıştır?; Gavrila Gavriloviç çevresinde ne ile ünlüdür?; Komşular Gavrila Gavriloviç'e neden gelmişlerdir?; Gavrila Gavriloviç'in kızının adı nedir? Marya Gavrilovna kaç yaşındadır?; Marya Gavrilovna neden arzu edilen bir gelin olmuştur?*

Daha sonra öğrencilerden **alıştırmaları yapmaları** istenmektedir. Örneğin:

1. *Yazar metinde Gavrila Gavrilovna'yı tasvir ederken hangi sıfatları kullanmıştır?*

2. **Славиться** kelimesinin eş anlamlısını yazınız.
3. **Поминутно** kelimesinin eş anlamlısını yazınız.
4. *Metinde Marya Gavrilovna'yı tasvir eden sıfatları bulunuz.*

Metin üzerinde yapılan bu çalışma *Sizce öykünün ilerleyen bölümlerinde ne olacak?* sorusuyla son bulmaktadır. Öğretmen öğrencilerin her cevabını desteklemek zorundadır.

“Yönlendirilmiş okuma” tekniğinin boyutlu oluşu öğrencilere çalışmanın özünü hızlı bir şekilde anlama ve sürece dâhil olma imkânı verir.

Öğretmenin zamanı genellikle kısıtlı olduğu için, alıştırmaların bir bölümü bireysel ödev olarak verilebilir. Sınıfta sadece **ana kahramanla ve ailesi ile tanışma** (2. bölüm) → **okurları Vladimir ile tanıştırma** (3. bölüm) → **Marya Gavrilovna'nın kaçışına hazırlık** (5. bölüm) → **tipi** (9. bölüm) → **Vladimir'in ölümü hakkındaki haber** (13. bölüm) → **1812 vatan savaşında Rus ordusunun zaferi ve Burmin ile karşılaşma** (14. bölüm) → **mutlu son** (20. bölüm) gibi önemli bilgiler içeren alıştırmalar üzerinde çalışmak gereklidir.

Okurları Vladimir ile tanıştırma aşağıda verilmiş olan bölümde şu şekilde incelenmiştir:

ОСТАНОВКА 3.	
Марья Гавриловна была воспитана на французских романах, и, следственно, была влюблена. Предмет, избранный ею, был бедный армейский прапорщик, находившийся в отпуску в своей деревне. Само по себе разумеется, что молодой человек пылал равною страстию и что родители его любезной, заметя их взаимную склонность, запретили дочери о нем и думать, а его принимали хуже, нежели отставного заседателя .	Заседатель – выборный депутат, представитель от населения или от сословия в каком-н. учреждении, ведомстве.

Öğretmen yazarın hemen ilk başta kahramanın ismini vermediği konusuna dikkat etmesi gereklidir. Metne göre hazırlanmış olan örnek soruları gösterelim: *Marya Gavrilovna hangi tür kitapları okumuştur?; Yazarın metinde kahramanına yönelik olarak takındığı ironik tutumunu ifade eden sıfatları gösteriniz; Marya Gavrilovna kime aşık olmuştur?; Marya Gavrilovna'ya sevgilisi nasıl davranmıştır?; Ailesi kızının aşkını biliyorlar mıydı?; Marya Gavrilovna'nın ailesi gençlerin birbirlerini sevdiklerini fark ettiklerinde nasıl davranmıştır?; Aile bu aşka neden karşı çıkmıştır?*

Öykünün bölümüne yönelik olan alıştırmalar:

1. **Любезная** kelimesinin eş anlamlısını yazınız.
2. **Пылать равною страстию** ifadesinin eş anlamlısını yazınız.

Metin üzerindeki çalışma *Sizce öykünün ilerleyen bölümlerindeki olaylar nasıl gelişecek?* sorusuyla devam edecektir.

Marya Gavrilovna'nın kaçışına hazırlık aşağıda verilmiş olan bölümde şu şekilde incelenmiştir:

ОСТАНОВКА 5.	
<p>Марья Гавриловна долго колебалась; множество планов побега было отвергнуто. Наконец она согласилась: в назначенный день она должна была не ужинать и удалиться в свою комнату под предлогом головной боли. Девушка ее была в заговоре; обе они должны были выйти в сад через заднее крыльцо, за садом найти готовые сани, садиться в них и ехать за пять верст от Ненарадова в село Жадрино, прямо в церковь, где уж Владимир должен был их ожидать.</p> <p>Накануне решительного дня Марья Гавриловна не спала всю ночь; она укладывалась, увязывала белье и платье, написала длинное письмо к одной чувствительной барышне, ее подруге, другое к своим родителям. Она прощалась с ними в самых трогательных выражениях, извиняла свой проступок <i>неодолимою</i> силою страсти и оканчивала тем, что блаженнейшею минутою жизни почтет она ту, когда позволено будет ей броситься к ногам дражайших ее родителей. Запечатав оба письма тульской печаткою, на которой изображены были два пылающие сердца с приличной надписью, она бросалась на постель перед самым рассветом и задремала; но и тут ужасные мечтания поминутно ее пробуждали.</p>	<p>Колебаться – сомневаться.</p> <p>Сани – повозка без колес, в которую впряжены лошади.</p> <p>Верста – старая русская мера длины, равная 1,06 км.</p> <p>Блаженнейшая <минута> – в высшей степени счастливая.</p> <p>Тульская печатка – небольшая домашняя печать, прежде обычно на кольце или на брелоке.</p>

Metne göre hazırlanmış olan örnek soruları gösterelim: *Marya Gavrilovna kaçmayı hemen mi kabul etmiştir?; Gençler tarafından nasıl bir plan yapılmıştır?; Marya Gavrilovna'nın planlarını kim biliyordu?; Marya Gavrilovna nereye gitmek zorundaydı?; Kaçış gününün arifesinde Marya Gavrilovna ne yapıyordu?; Marya Gavrilovna kime mektuplar yazdı?; Bu mektuplar ne hakkındaydı?; Marya Gavrilovna kaçışını nasıl açıkladı?; Marya Gavrilovna'nın ailesine yazdığı mektup nasıl biter?; Tula mühründe ne tasvir edilmiştir?; Marya Gavrilovna ne zaman uyumuştur?; Marya Gavrilovna uyuyabilmiş midir?; Marya Gavrilovna neden sürekli uyanmıştır?*

Verilen sorular metni anlamak ve düşünceyi formülize etmek amacıyla yöneltilmiştir.

Öykünün bölümüne yönelik olan alıştırmalar:

Пылающие сердца kelime grubunun anlamını açıklayınız.

Бросилась на постель ifadesinin anlamını açıklayınız.

Metin üzerindeki çalışma *Sizce Marya Gavrilovna rüyasında ne görmüştür?* sorusuyla devam edecektir.

Hikâyenin dönüm noktası âşıkların planlarını bozan ve hayatlarını kökten değiştiren tipinin bastırmasıdır. Metnin parçasına göre hazırlanmış olan örnekleri gösterelim (9. Bölüm) (Adonina, Lazarev, Fisenko, 2016, ss. 17-19).

Metin okunduktan sonra öğrenciler bir sonraki bölüme kadar şu sorulara cevap verirler: *Vladimir'in düzlüğe çıktığı anda hava nasıl değişmiştir?; Vladimir yolu neden kaybetmiştir?; Vladimir ne kadar süre yolda bulunmuştur?; Vladimir ne anlamıştır?; Vladimir kenarda ne görmüştür?; Vladimir'e göre Jadrino nerede bulunmaktadır?; Vladimir neden ciddi bir şekilde endişelenmeye başlamıştır?*

Öykünün bölümüne yönelik olan alıştırmalar:

1. *Небо слилося с землю* ifadesinden ne anlıyorsunuz?
2. *Metinde atın yorulduğuna dair olan ifadeleri bulunuz.*

Metin üzerinde yapılan bu çalışma *Sizce öykünün ilerleyen bölümlerinde ne olacak?* sorusuyla devam edecektir.

Öykünün devamındaki diğer önemli olan bölüm **Vladimir'in ölümü hakkındaki haber**'dir(13. Bölüm) (Adonina, Rijova, Fisenko, Çernova, 2014, s.24-25).

Öğrencilere cevaplamaları için aşağıdaki **sorular** yöneltilir: *Marya Gavrilovna Vladimir'i hatırladı mı?; Vladimir'in ismini seçkinlerin isimlerinin yanında görünce Maşa'ya ne oldu?; Aile neyden korktu?; Marya Gavrilovna'nın bayılması nasıl sonuçlandı?; Marya Gavrilovna ve Praskovya Petrovna Nenaradovo'yu neden terkettiler?; Vladimir'e ne oldu?; Maşa ne saklıyordu?; Komşular neye şaşırıldı?*

Öykünün bölümüne yönelik olan alıştırmalar:

1812 vatan savaşı zaferinin bahsedildiği cümleleri bulunuz.

Metin üzerinde yapılan bu çalışma *Sizce öykünün ilerleyen bölümlerinde ne olacak?* sorusuyla devam edecektir.

1812 vatan savaşında Rus ordusunun zaferi ülkenin sosyal-siyasal yaşamı için büyük önem arz etmektedir. Zaferden sonra **Marya Gavrilovna'nın Burmin ile karşılaşmıştır**(14. Bölüm [3: s.26-27]).

Öğrencilere aşağıdaki **sorular** yöneltilir: *Alay nereden dönüyordu?; Askerlerin sevinçleri neyle ilişkilendirilebilir?; Marya Gavrilovna ordunun geri dönüşünü başkentin nasıl kutladığını neden görmedi?; İlçelerde ve köylerde savaşta kazanılan zafer nasıl karşılandı?; Marya Gavrilovna'nın arzu edilen bir gelin olduğunu metinden örneklerle kanıtlayınız.; Arayanlar(düşman) neden çekilmek zorunda kaldılar?; Metinde Burmin'in tasvirini bulunuz. Burmin hangi askeri rütbeyi almıştır?; Burmin hangi ödülleri almıştır?*

Alıştırmalar için **бранимый воздух** ifadesinin anlamını açıklayınız gibi bir cümle verilebilir.

Metin üzerinde yapılan bu çalışma *Sizce öykünün ilerleyen bölümlerinde ne olacak?* sorusuyla devam edecektir.

A.S.Puşkin'in "Tipi" adlı uzun öyküsü **mutlu bir son** ile bitmektedir (20. Bölüm)(Adonina, Rijova, Fisenko, Çernova, 2014, s.35).

Çalışmanın son bölümünde öğrencilere aşağıdaki **sorular** yöneltilir: *Marya Gavrilovna Burmin'e ne sordu?; Burmin davranışını nasıl açıkladı?; Burmin kötü davrandığı insanı neden bulamadı?_Öykü nasıl bitmektedir?*

“Yönlendirilmiş okuma” tekniğine göre hazırlanmış metin üzerinde yapılan çalışma okunulması anlamaya yönelik sorularla son bulmaktadır: *Öyküyü beğendiniz mi? Neyini beğendiniz? (eğer öyküyü beğenmediyseniz, neyini beğenmediniz?)*.

4.Sonuç

Yukarıda genel olarak bahsedildiği üzere interaktif metotlar yabancı uyruklu filologların eğitilmesinde bir yöntemdir. Bilişsel aktivitenin özel bir formu olan metot bilinçsel olarak yeterlilik seviyesine çıkışı sağlar ve böylelikle yabancı uyruklu filoloji öğrencilerinin derslerinde bu metot oldukça verimli olur. İnteraktif metotlar dili anlama ve özümseme sürecinin yoğunlaştırılmasına imkân verir. Yoğunlaştırılmış eğitim, eğitim sürecinde öğrenci ve öğretmenin rolünün değişmesi üzerine ortaya çıkmaktadır. Öğretmen alıştırma yaparak ve tartışma için sorular hazırlayarak süreci yönetir. Öğrenciler eğitim sürecinin pasif dinleyicileri değil aksine aktif katılımcıdır. Öğrencilerde dil edinimine üretken yaklaşımlar oluşur, tartışılan problemlerin çözümüne yönelik motivasyon artar ve alışılmamış bir düşünme yeteneği ortaya çıkar. Alıştırma bölümlerinde öğrenciler her farklı bakış açısına ve kendi sosyal deneyimine göre verilen alıştırma sorularının çözüm yolları arayışına tolerans göstererek tartışma ve yorumlamalar yaparlar. Eğitim sürecinde “Yönlendirilmiş okuma” tekniğinin kullanımı sayesinde öğrencilerde eğitimin sosyo-kültürel alanında hayati ve mesleki becerilerinin oluşumuna katkıda bulunan dil ve konuşma yetkinlikleri ortaya çıkar. “Yönlendirilmiş okuma” tekniğine göre yapılan metin üzerindeki çalışma sürecinde yabancı uyruklu öğrencilerde Rus klasik edebiyatını okuma hevesi ortaya çıkar, Rus dilinin ve Rus dil kültürünün öğrenimine yönelik olan sürekli bir ilgi kendisini gösterir. Diyalog formunda daha etkili bir bilgi özümsemesi ortaya çıkar.

KAYNAKÇA

- Adonina L. V., Lazarev S. V., Fisenko O. S. Formirovaniye praktičeskih navikov vladeniya russkim yazıkom na zanyatiyah po razvitiyu naučnogo stilya reči v ramkah kursa “Ruskiy yazık dlya PR” u studentov-inostrantsev // Yazık i ličnost v polikulturnom prostranstve. Sbornik statey. Ser. “Molodoy filolog” pod red. L. V. Adoninoy, O. S. Fisenko. – M.: Pero, 2016. – S. 3-9.
- Adonina L. V., Lazarev S. V., Fisenko O. S., Chernova N. V., Universal values: semantic-cognitive approach // // Journal of Language and Literature. – 2015. – T.6. – No 4. –P.393-396.
- Adonina L. V., Rijova N. V., Fisenko O. S., Çernova N. V., Lingvističeskoye kommentirovaniye povesti A. S. Puškina “Metel” (II sertifikatsionnyy uroven) / Pod obş. red. O.S. Fisenko. – M.: İzdatelstvo “Sputnik”, 2014. – 50 s.
- Federalnyy gosudarstvennyy obrazovatelnyy standart vısshego professionalnogo obrazovaniya po napravleniyu 032700 Filologiya (kvalifikatsiya (stepen) “bakalavr”), utverjdennyy Prikazom Ministerstva obrazovaniya i nauki Rossiyskoy Federatsii ot 14 yanvary 2010 goda.
- Kornilova T. V., Matveyenko V. E., Fisenko O. S., Chernova N. V. The role of audio and video means in the training of foreign philologists concerning national vocabulary of russian language // Journal of Language and Literature. – 2015. – T.6. – No. 4. – S. 390-392.
- Kornilova T. V., Matveyenko V. E., Fisenko O. S., Çernova N. V. Komponentı lingvodidaktičeskoy sistemı obučeniya inostrannıh filologov natsionalno-okraşennoy leksike s ispolzovaniyem audiovideosredstv // Vestnik MGOU. – Ser. Pedagogika. – 2015. – No 3. – S. 74-80.

-
- Lazarev S. V., Fisenko O. S., Çernova N. V. Formirovaniye kommunikativnoy kompetentsii inostrannih studentov na primere vvodnogo uroka “Zadaçi i funktsiy svyazey s obşestvennostyu” // Yazık i liçnost v polikulturnom prostranstve. Sbornik statey. Ser. “Molodoy filolog” pod red. L. V. Adoninoy, O. S. Fisenko. – M.: Pero, 2016. – S. 21-26.
- Metodika prepodavaniya russkogo yazıka kak inostrannogo dlya zarybejnih filologov-rusistov. – SPB.: SMİO Press, 1999. – 199 s.
- Slesareva İ. P. Problemi opisaniya i prepodavaniya russkoyu leksiki. – M.: Russkiy yazık, 1980. – 180 s.
- Şebra L. V. Prepodavaniye yazıkov v škole: Obşıye voprosı metodiki. – 3-e izd., ispr. i dopoln. – SPB.: Filologičeskiy fakultet SPBGU; M.: Akademiya, 2002. – 160 s.
- Şukin A. N. Obuçeniye inostrannım yazıkam: teoriya i praktika. İzd. 2-e, ispr. i dopoln. – M.: Filomatis, 2006. – 476 s.
- Şukin A. N. Sovremenniye intensivniye metodi i tehnologii obuçeniya inostrannım yazıkam. – M.: Filomatis, 2008. – 188s
- Trebovaniya k Pervomu sertifikatsionnomu urovnyu vladeniya russkim yazıkom kak inostrannım. Obşee vladeniye. Professionalny modul / N. P. Andryuşina i dr. – SPB.: Zlatoust, 2011. – 64 s.